

La societat valenciana viu amb passivitat l'espectacle del comportament poc ètic que ofereixen les institucions. Aquesta actitud és només passatgera o hipotecarà el futur d'una societat lliure i democràtica?

La democràcia necessita més mecanismes de participació

Des d'un punt de vista polític, el desànim de la nostra societat té almenys tres arrels: el mal funcionament de la democràcia representativa, el comportament poc ètic dels governants i la manca de mecanismes de participació dels ciutadans a la vida política.

Millorar la democràcia representativa voldria dir fer que els partits es democratitzaren i assumiren el pluralisme intern, de manera que pogueren contagiar democràcia i pluralisme. Per a aconseguir-ho, haurien de fer servir mecanismes com les llistes obertes, que priven els aparells de la força totalitària que obliga a l'obediència cega a qui desitge ascendir

Adela Cortina

Catedràtica d'ètica i filosofia de la política de la Universitat de València.
Membre de la Reial Acadèmia de Ciències Morals i Polítiques i doctora 'honoris causa' per la Universitat Jaume I

o, almenys, eixir a la foto. En segon lloc, la competència entre els partits s'hauria de sotmetre a les mateixes normes de màrqueting que regeixen per a la competència entre empreses: hauria de ser prohibit, sota pena de

multa, provar de vendre el producte propi limitant-se a desacreditar el competidor. Els partits haurien de convèncer mostrant la bondat dels seus programes, no pas desqualificant els contraris sistemàticament.

Pel que fa als governs, haurien de complir els programes amb què s'han compromès i, si no ho poden fer, explicar per què, i s'haurien d'introduir mecanismes de penalització per l'incompliment. El comportament immoral dels governants a la vida pública exigiria una declaració de béns, pròpia i dels familiars propers, abans d'assumir un lloc de responsabilitat i en deixar-lo, però també fer una anàlisi cost-benefici de les actuacions dels polítics, en termes monetaris i de benefici per a la ciutadania. S'hauria d'encunyar la noció *errors polítics*, com n'hi ha de mèdics. Reduir considerablement els llocs que s'ocupen per designació política a costa de la competència professional. Posar fi a l'enorme asimetria entre administradors i administrats. Donar entrada als ciutadans en les decisions sobre els pressupostos generals de l'estat.

Per a acabar, la democràcia representativa hauria d'adoptar la forma de democràcia deliberativa, que crea instàncies en les quals els ciutadans poden deliberar públicament sobre lleis i decrets, de manera que els destinataris de les lleis en siguen d'alguna manera els autors.

Em penso que, si no es prenen mesures com aquestes, la democràcia acabarà deslegitimant-se, perquè ni governarà el poble ni tan sols serà el govern volgut pel poble. Les persones es clouran cada vegada més en la seua vida privada i deixaran de ser ciutadans en el sentit ple de la paraula.

“El comportament immoral dels governants a la vida pública exigiria una declaració de béns, pròpia i dels familiars propers”